

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УДК 371.315:811.111'255

**ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З МОВНОЇ ОСВІТИ ЩОДО
РІВНІВ ВОЛОДІННЯ ПИСЬМОВИМ ПЕРЕКЛАДОМ**

Стрілець В.В., кандидат педагогічних наук, доцент (valentynastrilets@nubip.edu.ua)
*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ*

Формування компетентності в письмовому перекладі має спиратися на рівневий підхід, щоб мати чіткі орієнтири щодо видів письмового перекладу, обсягу й глибини декларативних і процедурних знань, діапазону навичок, рівня складності вмінь, обсягу і складності текстів, їх галузевої, жанрової й тематичної приналежності тощо на кожному етапі освітнього процесу. Ці параметри є необхідними для окреслення змісту навчання, формулювання його очікуваних результатів та здійснення контролю у межах перекладацьких дисциплін циклу спеціальної (фахової) підготовки бакалавра за спеціальністю 035.041 «Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська».

Основним документом щодо рівнів володіння іноземною мовою в європейському освітньому просторі є «Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання», у першій версії яких від 2001 р. виокремлено медіацію як один із видів комунікативної мовленнєвої діяльності (*communicative language activity*) [1, с. 57] та наведено приклади письмової медіації [1, с. 87], проте не представлено ілюстративної шкали з дескрипторами.

В оновленій і доповненій версії від 2018 р. (попереднє видання) та 2020 р. (фінальне видання) медіації приділено значно більше уваги, зокрема, виділено медіацію тексту, до якої включено один із її видів – письмовий переклад текстів [2, с. 90] – та представлено дескриптори рівнів А1 – С2 [2, с. 103 – 104]. Автори цього документу зазначають, що запропоновані дескриптори не призначені для опису компетентностей професійних перекладачів [2, с. 102]. Вважаємо, що їх потрібно розглянути, щоб, по-перше, з'ясувати, на чому базується перехід від нижчого рівня до вищого, по-друге, щоб використовувати як основу для формулювання дескрипторів рівнів володіння галузевим письмовим перекладом майбутніми професійними перекладачами.

Враховуючи визначені Програмою з англійської мови [3] цільові рівні володіння англійською мовою читанням і письмом для 2 – 4 курсів, на які навчальним планом передбачено

вивчення перекладацьких дисциплін, а саме B2 – C1.2 у письмі й C1.1 – C2 у читанні, розглянемо дескриптори рівнів B2+ – C2 для письмового перекладу текстів.

Рівень B2+ передбачає здатність продукувати чітко організовані тексти перекладу (з однієї мови на іншу), які відповідають нормі й узусу мови перекладу, при цьому може спостерігатися вплив мови оригіналу на структурування, пунктуацію та деякі формулювання.

Володіння рівнем C1 дозволяє перекладати абстрактні тексти соціальної, освітньої та професійної сфери у своїй галузі, успішно передаючи оцінювання й аргументування, включаючи багато пов'язаних із ними імплікатур, при цьому допускається наявність у тексті перекладу впливу оригіналу.

Користувач мовою на рівні C2 може перекладати тексти технічного характеру в галузях, які не є його спеціалізацією, за умови, що точність предметної інформації перевірена фахівцем відповідної галузі [2, с 103].

На жаль, цей документ не пропонує перехідного рівня C1+, який би був дуже доречним.

В оновленій версії «Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти» [2] конкретизуються типи текстів для перекладу в різних сферах: особистій, суспільній, професійній та академічній. Нижче представлено типи текстів для рівнів, що розглядаються, у професійній та академічних сферах, які є актуальними для галузевого перекладу.

Професійна сфера:

- B2+ та C1 – наукові, технічні, фінансові та проєктні звіти, нормативні акти, статті та інші професійні публікації;
- C2 – професійні публікації, технічні звіти, контракти, прес релізи.

Академічна сфера:

- B2+ – наукові статті, підручники, оповідання;
- C1 – наукові статті, підручники, літературна критика;
- C2 – наукові публікації [2, с. 218].

Прогресування від нижчого до вищого рівня в дескрипторах та типах текстів продемонстроване через підвищення ступеня складності текстів, розширення жанрового різноманіття та галузевого / тематичного діапазону, підвищення точності відтворення змісту та поліпшення нормативності тексту перекладу.

Проаналізовані дескриптори мають бути враховані розробниками робочих програм навчальних дисциплін та конкретизовані з урахуванням специфіки кожної дисципліни.

Перелік посилань

1. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. 260 p. Available at: <https://rm.coe.int/1680459f97>
2. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment – Companion volume. Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2020. 275 p. Available at: <https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4>
3. Nikolaeva S. Yu. (Ed.) Curriculum for English Language development in universities and institutes (Draft 2). Kyiv: The British Council, 2001. 245 p.